

Igitabo cya Yoweli n'Itorero ry'Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi ry'i Lawodikiya - Nimeroya Mirongo Ine n'Imwe

Jeff Pippenger
2026-02-05

Umubare wa Mirongo Ine n'Umwe

Abalewi igice cya makumyabiri na gatatu herekana iminsi mikuru yo mu mpeshyi n'iyoyi mu gihe cy'isarura, kandi ishusho ihagarariye iyo minsi mikuru irimo ubujyakuzimu bw'Imana mu miterere yayo, no mu ihurirana ritunganye ry'imiterere y'intangiriro n'iy'iherezo, mu miterere rusange yose. Iminsi mikuru yo mu mpeshyi n'iyoyi mu gihe cy'isarura ihura kandi igahura neza. Iki gice gihamya Palmoni, Umubari utangaje, kenshi na kenshi. Iki gice gihuriza hamwe mu buryo bukomeye kandi butangaje n'ubutumwa bw'iminsi y'imperuka bw'abihumbi ijana na mirongo ine na bine.

Umubare "23" ushushanya impongano, ari yo ihuzwa ry'Ubumana n'ubumuntu. Izina Lewitiko rihagarariye ubutambyi bw'abihumbi ijana na mirongo ine na bine, kuko abahanuzi bose bavugaga iby'ibihe bya nyuma, kandi abatambyi bo mu bihe bya nyuma ni bo Petero agaragaza ko ari ubutambyi bwera. Ubutambyi bwera bwa Petero ni abanyabwenge basobanukiwe kwiyongera kw'ubumenyi gutanga ubutumwa bw'Imborogo yo mu Gicuku. Abapfu, cyangwa abanyabyaha nk'uko Daniyeli ababitangaza, banga uko kwiyongera kw'ubumenyi, kandi Hoseya atumenyeshya ko ari yo mpamvu banzwe nk'abatambyi.

Ubwoko bwanjye burimbuka bazize kubura ubwenge; kuko wanze ubwenge, nanjye nzakwangira, kugira ngo utazaba umutambyi wanjye; kandi ubwo wibagiwe amategeko y'Imana yawe, nanjye nzibagirwa abana bawe. Uko bagendaga biyongera, ni ko bagendaga bincumuraho; ni cyo gituma icyubahiro cyabo nzagihindura isoni. Hoseya 4:6, 7.

Abasinzi bo muri Efurayimu, abo Yesaya na we yita "ikamba ry'ubwiza," ubwiza bwabo buhindurwamo "isoni." Hoseya agaragaza mu buryo bwihariye ko abanga ukwiyongera kw'ubumenyi bwo mu minsi y'imperuka ari itorero ry'Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi ry'i Lawodikiya, kuko yanditse ati: "Ubwoko bwanjye." Ubwoko bwe buzirukanwa ku murimo w'ubutambyi, kandi ibyo bibaho mu gisekuru cya nyuma n'icya kane, kuko agiye kwibagirwa abana babo, kandi abana bagereranya igisekuru cya nyuma.

Impongano

Umutwe wa "Abalewi 23" usobanura "impongano y'ubutambyi bw'abihumbi ijana na mirongo ine na bine." Uku kuri gushobora gukurwa ku izina ry'iki gitabo gusa rifatanyijwe n'umubare w'igice. Impongano, iyo Abalewi makumyabiri na gatatu ivugaho, isobanura "kugirwa umwe," kandi igaragaza uguhurizwa hamwe kw'Ubumana n'ubumuntu. Uko guhuzwa kugaragazwa n'ibimenyetso byinshi mu Ijambo ry'Imana, kimwe muri byo kikaba ari uko urusengero

rw'umuntu rugomba guhuzwa n'Urusengero rw'Ubumana.

Urusengero rw'umuntu rugizwe n'imitunganyirize ya chromosomes "23" z'umugabo na chromosomes "23" z'umugore. Petero agaragaza ko ubutambyi bw'abihumbi ijana na mirongo ine na bane ari "inzu y'umwuka." Izo chromosomes zifatanya nk'uko umugabo n'umugore bahuzwa, kandi icyo Imana yateranyirije hamwe, umuntu ntakagitandukanye. Ubukwe ni ikindi kimenyetso cy'ubumwe bwo guhinduka umwe. Abalewi "23" bisobanuye uguhuriza hamwe urusengero rw'Umutambyi Mukuru wo mu Ijuru n'urusengero rw'abatambyi ari bo bihumbi ijana na mirongo ine na bane.

Imirongo makumyabiri n'ibiri

Iminsi z'imihango zo mu gihe cy'urugaryi zivugwa muri Abalewi makumyabiri na gatatu zigagarizwa mu mirongo makumyabiri n'ibiri ya mbere y'uwo mutwe, naho iminsi y'imihango yo mu gihe cy'umuhindo igagarizwa mu mirongo makumyabiri n'ibiri ya nyuma y'uwo mutwe. Umurongo wa nyuma ni umurongo wa mirongo ine n'ine, ikimenyetso cya 1844, igihe Umunsi w'Impongano wa nyakuri watangiriye ku munsi wa cumi w'ukwezi kwa karindwi, usohoza ibyari byaravuzwe muri Abalewi makumyabiri na gatatu. Umutwe wa makumyabiri na gatatu ugabanyijemo ibihe bibiri by'imirongo makumyabiri n'ibiri; ibyo bihe byombi by'imirongo makumyabiri n'ibiri bifatanye isano mu buryo bwumvikana kubera ko ari iminsi y'imihango, ariko kandi binatandukanijwe mu buryo bwumvikana n'umurimo wa Kristo wo mu rugo rw'urusengero no Ahera, ugereranywa n'igihe cy'urugaryi, hamwe n'umurimo We wo Ahera Cyane, ugereranywa n'umuhindo.

22

Iminsi mikuru yo mu mpeshyi n'iyi mu gihe cy'isarura yombi ihagarariwe n'imirongo makumyabiri n'ibiri, kandi iyo mirongo ihura n'ubuhama bw'inyuguti z'Igiheburayo, zigizwe n'inyuguti "22". "22" ni icya cumi cya "220", ari yo kimenyetso cy'ihuriro ry'Ubumana n'ubumuntu. "220" ihagarariye itangira ry'imyaka 2,520 y'itatanywa rya Yuda, n'imyaka 2,300 igeza ku Munsi w'Impongano. Intangiriro ya 2,520 yari mu wa 677 Mbere ya Kristo, naho intangiriro ya 2,300 yari mu wa 457 Mbere ya Kristo; bityo imyaka magana abiri na makumyabiri ikagaragazwa nk'isano rihuza ubuhanuzi bwo gukandagirwa kw'ingabo z'Imana n'ubuhanuzi bwo gukandagirwa k'Ubuturo bwera bw'Imana. Ubwo buhanuzi bwombi kwasojwe no kugera k'Umunsi w'Impongano wa nyir'izina ku wa 22 Ukwakira 1844.

Kuri iyo tariki, umurimo wa Kristo wo guhuzwa urusengero rw'umuntu n'Urusengero rw'Imana watangiye, kandi muri icyo gihe Habakuki 2:20 na Yohana 2:20 byombi byarasohoye. Habakuki yerekanye ko Ubumana icyo gihe bwari buri Ahera Cyane, naho Yohana yanditse ko urusengero rw'Abamillerite rwagombaga kwinjirana ukwizera muri aho Ahera Cyane rwari rwamaze kurangiza igihe cy'imyaka mirongo ine n'itandatu, cyaranzwe no kubakwa kw'urusengero rw'umuntu rw'Abamillerite kuva mu 1798 kugeza mu 1844. Amateka y'imyaka "46", agizwe na "23" na "23", agaragazwa n'umurimo wa William Miller watangiye kubanza gutangaza ubutumwa bw'ayo mateka mu 1831, imyaka "220" nyuma yo gusohorwa kwa Bibiliya yitiriwe Umwami

Yakobo. Ijambo ry’Imana ryasohowe mu 1611 ryahujwe n’intumwa y’umuntu imyaka “220” nyuma yaho, mu 1831. Iminsi mikuru y’impeshyi n’iy’umuhindo byombi bigaragazwa n’imirongo “22”.

Imirongo makumyabiri n’ibiri y’imirongo ibiri ivuga ku ngingo imwe isaba ko, mu buryo bw’ubuhanuzi, imirongo makumyabiri n’ibiri ya mbere ishyirwa hejuru y’imirongo makumyabiri n’ibiri ikurikiraho. Mu guhuza iyo mirongo ibiri muri ubwo buryo, uba uhuje umurimo w’urugo n’ahera, ugereranywa mu minsi mikuru y’itumba n’umurimo wa Kristo mu Ahera Cyane. Kuri uru rwego rw’ubuhanuzi, ibyo bigereranya uguhuza insengero ebyiri, bikerekana umurimo wa Kristo wo kunga abantu n’Imana.

Iyo imirongo ya mbere kugeza ku wa makumyabiri na kabiri ihujwe n’umurongo wa makumyabiri na gatatu kugeza ku wa mirongo ine na kane, hahita hashyirwaho umurongo w’ubuhanuzi ushyigikirwa n’inyuguti makumyabiri na ebyiri z’inyuguti z’Igiheburayo, kandi n’ubusobanuro bw’ikimenyetso gihagarariwe n’umubare “22”, ndetse n’ubusobanuro bw’ikimenyetso gihagarariwe n’iminsi mikuru hamwe no gusohora kwayo mu mateka matagatifu.

Intangiriro y’iminsi mikuru yo mu mpeshyi ibanza kugaragaza Isabato y’umunsi wa karindwi, kandi iherezo ry’iminsi mikuru yo mu gihe cy’umuhindo rigaragaza Isabato y’umwaka wa karindwi. Kristo, ari We Alufa na Omega, yashyize Isabato ku ntangiriro no ku iherezo by’abahamya babiri ba “22” mu murongo w’ubutambyi bw’abihumbi ijana na mirongo ine na bine.

Isabato y’umunsi wa karindwi yari umucyo wihariye mu itangiriro ry’Umunsi w’Impongano w’ikigereranyo nyakuri mu 1844, kandi umucyo w’Isabato y’umwaka wa karindwi ni wo mucyo wo ku iherezo. Isabato y’umunsi wa karindwi kandi yari iteraniro ryera rya mbere ryo mu Balewi “23,” nk’uko Isabato y’umwaka wa karindwi ari yo teraniro ryera rya nyuma muri icyo gice. Isabato ni Alufa na Omega by’umurongo w’ubutambyi muri igice cya “23.” Isabato ya mbere, ari yo y’umunsi wa karindwi, ni Alufa y’ubutambyi bw’abihumbi ijana na mirongo ine na bane, kandi Isabato ya nyuma, ari yo y’umwaka wa karindwi, ni Omega y’ubutambyi bw’abihumbi ijana na mirongo ine na bane.

“Abasabana n’Imana bagendera mu mucyo w’Izuba ryo Gukiranuka. Ntibasuzuguzwa Umucunguzi wabo bangiza inzira zabo imbere y’Imana. Umucyo wo mu ijuru urabamurikira. Uko begera ku iherezo ry’amateka y’iyi si, ubumenyi bwabo kuri Kristo n’ubw’ubuhanuzi bumwerekeyeho bwiyongera cyane. Bafite agaciro katagira urugero mu maso y’Imana; kuko bahuje umutima n’Umwana wayo. Kuri bo, ijambo ry’Imana rifite ubwiza n’uburanga bisumba byose. Babona akamaro karyo. Ukuri kurabahishurirwa. Inyigisho y’ukwigira umuntu kwa Kristo ihabwa kurabagirana gutuje. Babona ko Ibyanditswe ari urufunguzo rufungura amayobera yose kandi rugakemura ingorane zose. Abanze kwemera umucyo no kugendera mu mucyo ntibazashobora gusobanukirwa n’ubwiru bwo kubaha Imana, ariko abatinze gufata umusaraba no gukurikira Yesu bazabona umucyo mu mucyo w’Imana.” The Southern Watchman, 4 Mata 1905.

Aha, “hafi n’iherezo ry’amateka y’iyi si,” ku iherezo ry’Umunsi w’Impongano wa antitypical, “inyigisho y’ukwigira umuntu” yambikwa umucyo “woroheje,” nk’uko byagenze ku nyigisho

y'Isabato y'umunsi wa karindwi mu ntangiriro z'Umunsi w'Impongano wa antitypical.

“Yesu yazamuye igifuniko cy'isanduku y'isezerano, maze mbona ibisate by'amabuye byari byanditsweho Amategeko Cumi. Natangajwe n'ibyo nabonye igihe narebaga itegeko rya kane riri rwagati rwose muri ayo mategeko cumi, rikikijwe n'urumuri rutuje rw'umucyo. Marayika aravuga ati: ‘Ni ryo ryonyine muri ayo cumi risobanura Imana Nzima yaremye ijuru n'isi n'ibiyirimo byose. Igihe urufatiro rw'isi rwashyirwagaho, ni bwo n'urufatiro rw'Isabato rwashyirwagaho na rwo.’” Testimonies, volume 1, 75.

Isabato y'umunsi wa karindwi, ari yo “rufatiro,” itangira mu Balewi “23,” kandi isabato y'umwaka wa karindwi irangiza ubuhamya bw'abatambyi nk'uko bugereranywa n'iminsi mikuru yo mu mpeshyi n'iyo mu gihe cy'isarura. Isabato y'umwaka wa karindwi igereranya urusengero rwubatswe ku rufatiro. Isabato y'umwaka wa karindwi yo ku iherezo igereranywa na 2,520, nk'uko isabato y'umunsi wa karindwi igereranywa na 2,300. Isabato y'umwaka wa karindwi igereranya “inyigisho y'ukwigira umuntu.” Isabato y'umunsi wa karindwi ni ikimenyetso cy'Umuremyi, kandi isabato y'umwaka wa karindwi ni ikimenyetso cy'Ubumana bwahujwe n'ubumuntu.

Guhuza Imirongo

Iyo duhujwe iminsi mikuru yo mu mpeshyi n'iminsi mikuru yo mu gihe cy'isarura ivugwa mu gitabo cy'Abalewi makumyabiri na gatatu, umunsi mukuru wa Pasika ukurikirwa ku munsi ukurikira n'umunsi mukuru w'iminsi irindwi y'imigati idasembuwe, kandi umunsi mukuru w'imbuto z'umuganura ugakurikiraho ku munsi ukurikira uwo munsi mukuru w'iminsi irindwi y'imigati idasembuwe utangiriyeho. Ibimenyetso bitatu by'inzira mu minsi itatu.

Igihe cy'iminsi irindwi kigize umunsi mukuru w'imigati itasembuwe gitangirana n'iteraniro ryera kandi kigasozwa n'iryo na ryo. Umunsi ukurikira itangira ry'umunsi mukuru w'imigati itasembuwe, haza umunsi mukuru w'umuganura, kandi urimo ituro ry'umuganura wa sayiri yo mu mpeshyi. Pentekote, ari na yo yitwa umunsi mukuru w'ibyumweru, iba nyuma y'iminsi mirongo itanu ikurikira umunsi mukuru w'umuganura, uwo ukaba ari wo utangiza igihe cy'ibyumweru birindwi kirangirira ku munsi wa mirongo ine n'icyenda, hanyuma ugakurikirwa na Pentekote, bisobanura mirongo itanu.

Pasika itangira nimugoroba ku wa cumi na kane. Pasika si iteraniro ryera.

Hanyuma ku munsi wa cumi na gatanu haza umunsi mukuru w'iminsi irindwi w'imigati idasembuwe. Umunsi wa mbere n'umunsi wa nyuma w'uwo munsi mukuru w'iminsi irindwi ni amateraniro yera.

Ku munsi ukurikiyeho, ni ukuvuga ku munsi wa cumi na gatandatu, umunsi w'imbuto z'umuganura uragera. Hanyuma hatangira ibyumweru birindwi birangwa n'umunsi mukuru wa Pentekote, kandi Pentekote ni imwe mu materaniro arindwi yera agaragazwa mu minsi mikuru yo mu mpeshyi n'iyo mu gihe cy'isarura. Umuganura w'imbuto za mbere si iteraniro ryera.

Nuko ku munsi wa mbere w'ukwezi kwa karindwi, umunsi mukuru w'impanda, ni iteraniro ryera.

Umunsi w'Impongano, ku munsi wa cumi w'ukwezi kwa karindwi, ni iteraniro ryera, ariko si umunsi mukuru.

Umunsi wa mbere w'Umunsi Mukuru w'Ingando ni iteraniro ryera. Nyuma y'uwo munsi mukuru w'iminsi irindwi habaho umunsi wa munani w'ingando, nubwo uwo munsi wa munani ubarwa ko uri hanze y'ibihe bishushanywa n'iminsi mikuru. Uwo munsi wa munani ni iteraniro ryera.

Ibi bihwanye n'amateraniro arindwi yera iyo ushizemo Isabato y'umunsi wa karindwi itangiza iminsi mikuru. Amateraniro arindwi yera n'iminsi mikuru irindwi, nubwo bihura mu buryo butandukanye n'amateraniro yera. Ibimenyetso bya mbere n'ibya nyuma ni Amasabato, ubwa mbere ku munsi, hanyuma ku mwaka. Mu minsi mikuru igaragazwa hagati y'Amasabato ya alufa na omega harimo iminsi mikuru irindwi n'amateraniro atanu yera. Iyo ushizemo Isabato ya alufa y'umunsi wa karindwi n'Isabato ya omega y'umwaka wa karindwi, uba ufite amateraniro arindwi yera n'iminsi mikuru irindwi. Birumvikana ko umunsi wa munani w'Ihema udafatwa nk'igice cy'iminsi mikuru, kandi ugatera urujijo rw'uko uwa munani aba uwo muri ba ndwi. Ingingo ndimo kugaragaza hano ni uko Yesu, ari we Palmoni, yateguye mu buryo butangaje rwose ihindagurika ry'imibare riri mu gice cya "23."

Impeshyi

Iminsi y'imihango yo mu rugaryi ikubiyemo igihe cy'iminsi irindwi cy'umunsi mukuru w'imigati itasembuwe, kirimo iteraniro ryera rya mbere ku ntangiriro n'iteraniro ryera rya nyuma ku iherezo. Pentekote ni yo teraniro ryera rya gatatu mu minsi mikuru yo mu rugaryi. Pentekote iza nyuma y'igihe cy'ibyumweru birindwi, kirangizwa n'umunsi mukuru wo ku munsi wa mirongo itanu. Iminsi mikuru yo mu rugaryi irangwa n'iminsi mikuru ine n'ibihe bitatu. Pasika, imigati itasembuwe, umuganura na Pentekote ni byo bihe by'iminsi mikuru ine, kandi ibihe bitatu ni iminsi irindwi y'imigati itasembuwe, iminsi mirongo ine n'icyenda ibanziriza kandi ikubiyemo umunsi wa mirongo itanu wa Pentekote, n'iminsi itatu ya mbere ari yo gihe kigizwe n'intambwe eshatu.

Igitambo cy'umuganura cy'igihe cya Pasika gihura n'igitambo cy'umuganura cyo ku munsi wa Pentekote; ibitambo by'umuganura by'ingano za sayiri mu minsi itatu ya Pasika, n'igitambo cy'umuganura cy'ingano z'ingano kuri Pentekote ku musozo w'igihe cya Pentekote cy'iminsi mirongo ine n'icyenda, slash— mirongo itanu.

Kugwa

Iminsi mikuru y'igihe cy'impeshyi iratangira n'umunsi mukuru wihariye utangiza igihe cy'iminsi icumi kigana ku rubanza. Iminsi itanu nyuma y'urubanza hakurikiraho umunsi mukuru w'iminsi irindwi, aho umunsi wa mbere n'uwa nyuma muri iyo minsi irindwi byombi byitwa amateraniro yera. Kuva ku munsi wa cumi na gatanu kugeza ku wa makumyabiri na kabiri hizihizwa umunsi mukuru w'Ingando, hanyuma ku munsi wa makumyabiri na gatatu hakamenyekana Isabato y'igihugu.

Iyo dufashe iminsi mikuru yo mu itumba tukayigereranya n'iminsi mikuru yo mu mpeshyi tuyishyize hejuru yayo, tubona imirongo ibiri yombi ihagarariwe n'imirongo makumyabiri n'ibiri, bityo igahagararirwa n'inyuguti makumyabiri n'ebyiri z'inyuguti z'Igiheburayo. Ibi nibikorwa, ikimenyetso cya mbere ni iteraniro ryera ry'Isabato y'umunsi wa karindwi, kandi ikimenyetso cya nyuma ni iteraniro ryera ry'Isabato y'umwaka wa karindwi.

Ndetse no ku munsi wa cumi na gatanu w'ukwezi kwa karindwi, ubwo muzaba mwejeje umusaruro w'igihugu, muzamaramaze iminsi irindwi mukorera Uwitaka umunsi mukuru: ku munsi wa mbere hazaba isabato, no ku munsi wa munani hazaba isabato. Abalewi 23:39.

Pentekote yari imvura y'umuhindo wa mbere, naho Ingando ni yo mvura y'umuhindo wa nyuma. Isukwa rya Mwuka Wera kuri Pentekote ryagereranyijwe n'umunsi umwe, kandi isukwa rigereranywa n'Ingando ni igihe gifite iherezo, hanyuma rigakurikirwa n'Isabato, ari wo munsi wa munani, w'iminsi irindwi. Isabato ikurikira ukwigaragaza kwa nyuma kw'isukwa rya Mwuka Wera igereranya Isabato y'isi iruhuka imyaka igihumbi.

“Mu gihe cy'amakuba twese twarahunze tuva mu mijyi no mu byaro, ariko dukurikiranwa n'abanyabyaha, binjira mu mazu y'abera bafite inkota. Bazamuye inkota bashaka kutwica, ariko iravunika, igwa hasi idafite imbaraga nk'icyatsi cy'umwatsi. Nuko twese dutakambira ku manywa na nijoro dusaba gukizwa, kandi uko gutaka kuzamuka kugera imbere y'Imana. Izuba ryarashe, ukwezi guhagarara gihereye. Imigezi ihagarika gutemba. Ibicu byijimye, biremereye, byarazamukaga maze bikagongana. Ariko hari ahantu hamwe hasobanutse h'icyubahiro gihamye, aho havuye ijwi ry'Imana rimeze nk'amazi menshi, rihinda ibirere n'isi. Ikirere cyarakingutse kandi kirongera kirifunga, kandi cyari mu mvurungano. Imisozi yahindagurikaga nk'urubingo ruhungabanywa n'umuyaga, maze itembagaza amabuye manini yamenaguritse impande zose. Inyanja yabiraga nk'inkono maze ijugunya amabuye ku butaka. Kandi ubwo Imana yavugaga umunsi n'isaha byo kuza kwa Yesu, kandi igashyikiriza ubwoko bwayo isezerano rihoraho, yavugaga interuro imwe, maze igaceceka gato, amagambo yayo agikomeza gukwira isi yose. Isirayeli y'Imana yari ihagaze amaso yayo ayahanze hejuru, itega amatwi ayo magambo uko yavaga mu kanwa ka Yehova, maze agakwira isi nk'imirindi y'inkuba zirenga zose ubukana. Byari biteye ubwoba kandi byuzuye icyubahiro. Kandi ku iherezo rya buri nteruro abera bararangururaga bati: 'Icyubahiro! Haleluya!' Mu maso habo harabagirana icyubahiro cy'Imana; kandi baramurikirwaga n'icyo cyubahiro, nk'uko mu maso ha Mose hamurikanaga ubwo yamanukaga ava i Sinayi. Abanyabyaha ntibashoboraga kubareba kubera icyo cyubahiro. Kandi ubwo umugisha utazashira watangarizwaga abari barahesheje Imana icyubahiro mu kweza Isabato yayo, habayeho induru ikomeye y'intsinzi ku nyamaswa no ku gishushanyo cyayo.”

“Nuko imyaka ya Yubile iratangira, igihe igihugu cyagombaga kuruhuka.” Early Writings, 34.

Yubile ni umwaka wa mirongo itanu, nyuma y'inzinguzingo ndwi z'imyaka irindwi, ari zo minsi mirongo ine n'icyenda iganisha ku munsi wa mirongo itanu wa Pentekote. Iyo umurongo w'iminsi mikuru yo kugwa uhujwe n'iminsi mikuru yo mu mpeshyi haboneka iminsi mirongo ine n'icyenda iganisha kuri Pentekote, ikaba iranga intangiriro y'igihe cy'iminsi irindwi cy'Ingando. Pentekote n'Ingando birahura, kandi hamwe bigaragaza igihe cy'imvura y'itumba ritinze gitangirana

n'itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza vuba, kigakomeza kugeza igihe cy'igeragezwa gifunze, Umwami agarutse, hanyuma isi ikaruhuka, nk'uko bishushanywa n'Isabato y'umwaka wa karindwi, ari yo ya munani muri za ndwi zo mu munsu mukuru w'Ingando.

Iyo dushyize hamwe imirongo yombi y'imirongo makumyabiri n'ibiri, tubikora kubera impamvu nyinshi. Imirongo yombi igizwe n'imirongo makumyabiri n'ibiri, kandi makumyabiri n'ibiri ni kimwe cya cumi cya 220, kikaba ikimenyetso cy'uguhuza Ubumana n'ubumuntu.

Iyo mirongo yombi igereranya inyuguti makumyabiri n'ebiyiri z'inyuguti z'Igiheburayo.

Imirongo yombi ihagarariye iminsi mikuru.

Imirongo yombi ishushanya ibihe bibiri by'isarura byo mu mwaka.

Iyo mirongo yombi ihagarariye umurimo wa Kristo mu rugo rw'Ubuturo Bwera, Ahera, n'Ahera Cyane. Abalewi bashushanya abatambyi, kandi Yesu ni We Mutambyi Mukuru wo mu ijuru. Kubera izo mpamvu, dufite ishingiro ryo gukoresha uburyo bwo gusobanukirwa umurongo ku wundi ku mirongo mirongo ine n'ine ya Abalewi makumyabiri na gatatu.

Pentekote yari imvura y'umuhindo y'itangiriro ku Bukristo, kandi Amaserukiramuco y'Ingando ni yo mvura y'umuhindo y'iherezo ku Bukristo. Ni cyo gituma duhuza "umunsi wa Pentekote" wo mu mpeshyi n'iminsi irindwi y'Amaserukiramuco y'Ingando yo mu gihe cy'isarura. Igihe Mushiki wa White yavugaga ati: "Mu gihe cy'amakuba twese twarahunze tuva mu migi no mu byaro" aba arimo kugaragaza igihe ubwoko bw'Imana buba butuye mu butayu bitewe n'itotezwa. Gutura mu ngando mu gihe cy'Amaserukiramuco y'Ingando bishushanya amateka ayobora mu buryo butaziguye ku Isabato y'Isabukuru yo kuruhuka kw'isi.

Umunsi wa Pantekote uranga intangiriro y'iminsi irindwi y'Ingando. Hanyuma Yubile igaragazwa n'umunsi wa munani, ni ukuvuga uw'iminsi irindwi y'Ingando. Iminsi itanu mbere y'umunsi mukuru w'Ingando hari Umunsi w'Impongano. Bityo rero, iminsi itanu mbere ya Pantekote iranga intangiriro y'Ingando—urubanza ruba rugaragajwe. Iminsi icumi mbere y'urubanza rw'Umunsi w'Impongano ni umunsi mukuru w'Amakondera. Iyo iyi mirongo ihujwe, iminsi itanu mbere y'itegeko ryo ku Cyumweru, rigaragazwa na Pantekote, urubanza ruba rugaragajwe. Iminsi icumi mbere y'ibyho, umunsi mukuru w'Amakondera uba waragaragajwe.

Umubatizo bwa Kristo bwagereranyaga urupfu rwe, gushyingurwa kwe n'izuka rye. Izo ntambwe eshatu zigereranywa n'urupfu rwe kuri Pasika, no gushyingurwa kwe no kuruhuka kwe ku Isabato, n'izuka rye ku Cyumweru. Iminsi itatu y'urupfu rwe, gushyingurwa kwe n'izuka rye ni ikimenyetso kimwe kigizwe n'intambwe eshatu. Ni cyo gituma dutangirira ihuriro ry'imirongo ibiri y'iminsi mikuru yo mu mpeshyi n'iyo mu gihe cy'itumba ku izuka. Izuka ryo ku munsi wa gatatu ritangiza igihe cy'iminsi mirongo ine n'icyenda kigera kuri Pentekote, ari yo tegeko ryo ku Cyumweru. icyo gihe cy'iminsi mirongo ine n'icyenda kibanzirizwa n'umunsi mukuru w'imitsima itabiyemo umusemburo, utangira umunsi umwe mbere kandi ukarambura iminsi itanu irenze umunsi w'umuganura.

Uhereye ku izuka ry'umuganura wa mbere kugeza ku itegeko ryo ku Cyumweru ni iminsi mirongo ine n'icyenda, itegeko ryo ku Cyumweru rikaba ari umunsi wa mirongo itanu. Iminsi itanu mbere y'itegeko ryo ku Cyumweru hagaragazwa urubanza, kandi iminsi icumi mbere y'urwo rubanza hagashyirwaho ikimenyetso cy'umuburo w'impanda. Izuka ni ryo kimenyetso cya mbere cy'inzira, hanyuma nyuma y'iminsi itanu igihe cy'imigati idasembuwe kigasoza. Iminsi mirongo itatu nyuma y'uko imigati idasembuwe irangira, habaho umuburo w'impanda. Nyuma y'iminsi icumi hagashyirwaho ikimenyetso cy'urubanza rw'Umunsi w'Impongano, kandi nyuma y'iminsi itanu hagasesekeza itegeko ryo ku Cyumweru rya Pentekote.

Ibi bisobanura ibimenyetso birindwi byo mu nzira, mu ishyirwa mu bikorwa “umurongo ku murongo” kw'iminsi mikuru yo mu rugaryi n'iyi mu gihe cy'itumba; itangiriro ry'imigati idasembuwe, umuzuko, iherezo ry'imigati idasembuwe, umuburo w'amakondera, urubanza, Pentekote n'imvura y'itumba. Ibyo bimenyetso birindwi byo mu nzira bishyizwe hagati ya Isabato y'umunsi wa karindwi ya alufa n'Isabato y'umwaka wa karindwi ya omega. Ibyo bimenyetso birindwi biri hagati y'izo Sabato zombi bitandukanya kandi bikagaragaza igihe cy'iminsi itanu, kigakurikirwa n'igihe cy'iminsi mirongo itatu, igihe cy'iminsi icumi, igihe cy'iminsi itanu n'igihe cy'iminsi irindwi.

Iyo rero duhujye n'izuka rya Kristo, dusangamo igihe cy'iminsi mirongo ine aho yigishirije abigishwa “imbonankubone,” hanyuma aza kuzamurwa ayanwa mu ijuru. Hanyuma, mu minsi icumi, abigishwa bari mu cyumba cyo hejuru. Iyo minsi icumi yarangiriye ku Munsi wa Pentekote, ari wo tegeko ryo ku Cyumweru. Ibi byongeraga ku murongo w'abatambyi ugereranywa n'Abalewi “23” igihe cy'iminsi mirongo ine n'igihe cy'iminsi icumi.

Uhereye ku izuka hari iminsi itanu igana ku iherezo ry'imigati idasembuwe, hanyuma iminsi mirongo itatu igana ku muburo w'impanda, hanyuma iminsi itanu igana ku kuzamurwa kwa Kristo, hanyuma iminsi itanu igana ku rubanza, hanyuma iminsi itanu igana ku minsi irindwi ya Pentekote y'imvura y'itumba rya nyuma.

Intangiriro y'iminsi irindwi y'imigati idasembuwe ikurikirwa ku munsi ukurikiyeho n'izuka ry'umuganura. Iryo zuka riba mu minsi irindwi y'imigati idasembuwe, kandi iminsi itanu nyuma y'iryo zuka ni ho igihe cy'imigati idasembuwe kirangirira.

Iminsi mirongo itatu nyuma y'iherezo ry'iminsi y'imigati idasembuwe, impanda zirangwa no gutanga umuburo.

Iminsi itanu nyuma y'umuburo w'amakondera, Kristo yarazamutse amaze iminsi mirongo ine yigisha. Izamuka rye ryanze itangira ry'iminsi icumi bamaze mu cyumba cyo hejuru.

Hanyuma y'iminsi itanu nyuma yo kuzamuka Kwe, urubanza rurangwa.

Iminsi itanu nyuma yaho, itegeko ryo ku Cyumweru rya Pentekote ritangiza igihe cy'iminsi irindwi cy'imvura y'itumba yo mu minsi y'imperuka.

Ibihumbi ijana na mirongo ine na bine ni abamukurikira Umwana w'Intama aho ajya hose. Eliya na Mose bishwe ku wa 18 Nyakanga 2020. Bishwe ahantu n'Umwami wacu yabambwe. Izuka rya

Kristo ryashushanyije mbere izuka ryo ku wa 31 Ukuboza 2023. Mbere y'iyi tariki, muri Nyakanga 2023, ijwi rivugira mu butayu ryatangiye kumvikana ubutumwa bwagereranyijwe n'umugati utasembuwe. Umusemburo ugereranya ikinyoma, uburyarya n'icyaha, kandi ubutumwa bwavuye mu butayu bwari butasembuwe. Kuva ku wa 31 Ukuboza 2023 kugeza ku itegeko ryo ku cyumweru, Abalewi "23" yateguye urwego rw'impongano rw'ibihumbi ijana na mirongo ine na bine. Urwo rwego ruhura n'inzozi za Miller, Malaki gatatu n'amadirishya y'ijuru yo mu Byahishuwe cumi n'icyenda. Ruhura n'isaha ya gatatu n'iya cyenda mu cyumweru cyera cyo kuva mu mwaka wa 27 kugeza mu wa 34 nyuma ya Kristo.

Tuzakomeza ibi bintu mu nyandiko ikurikira.

“Kubw'ubumenyi ni ho ibyumba bizuzuzwa ubutunzi bwose bw'igicro kandi bushimishije.”

“Ku bw'ubwenge n'ubugingo, kimwe no ku mubiri, ni itegeko ry'Imana ko imbaraga zibonerwa mu gushyiraho umwete. Ni ugukoresha ni ko gutera gukura. Mu guhuza n'iri tegeko, Imana yatanze mu Ijambo ryayo uburyo bwo gukura mu bwenge no mu by'umwuka.

“Bibiliya ikubiyemo amahame yose abantu bakeneye gusobanukirwa kugira ngo babe bakwiriye ubuzima bw'iki gihe cyangwa ubuzima buzaza. Kandi ayo mahame ashobora gusobanurwa na bose. Nta muntu n'umwe ufite umutima wo guha agaciro inyigisho zayo ushobora gusoma igice na kimwe cyo muri Bibiliya atungukuwemo igitekerezo runaka kimugirira umumaro. Ariko inyigisho y'ingenzi cyane ya Bibiliya ntiboneka binyuze mu kuyiga rimwe na rimwe cyangwa mu buryo budafitanye isano. Uburyo bwayo bukomeye bw'ukuri ntibwatanzwe ku buryo bushobora gutahurwa n'usoma yihuta cyangwa utabyitaho. Byinshi mu butunzi bwayo biri kure cyane munsu y'ubuso, kandi ntibishobora kubonwa keretse biciye mu bushakashatsi bwimbitse no mu mihati idacogora. Ukuri kugize iyo nyubako ikomeye yose kugomba gushakishwa no gukusanywa, 'aha hato, hariya hato.' Yesaya 28:10.”

“Nibishakishwa bityo kandi bikegeranywa hamwe, bizasangwa bihuye mu buryo butunganye rwose. Buri Butumwa Bwiza bwunganira ubundi, buri buhanuzi busobanura ubundi, buri kuri kugaragaza ukwaguka kw'ukundi kuri. Ibigereranyo by'imihango y'Abayuda byumvikanishwa n'ubutumwa bwiza. Buri hame ryo mu Ijambo ry'Imana rifite umwanya waryo, buri kintu cyabaye gifite icyo gisobanura. Kandi uko iyo nyubako yuzuye iteye, haba mu migambi yayo no mu ishyirwa mu bikorwa ryayo, bihamya Umwanditsi wayo. Nta bwenge na bumwe uretse ubw'Itagira iherezo bwashoboraga kuyitekereza cyangwa kuyirema.”

Mu gusuzuma ibice bitandukanye no kwiga isano bifitanye, ubushobozi bwo hejuru cyane bw'ubwenge bwa muntu bushyirwa mu gikorwa gikomeye cyane. Nta muntu n'umwe wakwibanda kuri iyo nyigisho atiteje imbere mu mbaraga z'ubwenge.

“Kandi si mu gushakashaka ukuri no kukwegeranya honyine hishingiyeye agaciro ko mu bwenge ko kwiga Bibiliya. Kanashingira no ku mihati isabwa kugira ngo umuntu asobanukirwe ingingo zishyizwe imbere. Ubwenge buhora buhugiye gusa mu bintu bisanzwe, bugenda bugwingira kandi bugacika intege. Iyo butigeze busabwa gusobanukirwa ukuri gukomeye kandi kugari cyane, nyuma y'igihe butakaza ubushobozi bwo gukura. Nk'uburinzira bwo kurwanya uko gusubira inyuma, kandi nk'igisunika amajyambere, nta kindi cyagereranywa no

kwiga ijambo ry’Imana. Nk’uburyo bwo gutoza ubwenge, Bibiliya irusha imbaraga igitabo icyo ari cyo cyose kindi, cyangwa ibindi bitabo byose hamwe. Ubukomere bw’insanganyamatsiko zayo, ubworoherane bwuje icyubahiro bw’invugo zayo, ubwiza bw’amashusho yayo, bitera ibitekerezo imbaraga kandi bikabizamura kurusha ikindi kintu icyo ari cyo cyose. Nta yindi nyigisho yatanga imbaraga nk’izo zo mu bwenge nk’ikorwa ryo gusobanukirwa ukuri gutangaje kw’ibyahishuwe. Ubwenge bugejejwe gutya mu guhura n’ibitekerezo by’Uhoraho butabura kwaguka no gukomera.”

“Kandi ikiruta kurushaho ni imbaraga Bibiliya ifite mu guteza imbere kamere y’umwuka. Umuntu, waremewe kugirana ubusabane n’Imana, ashobora kubona gusa muri ubwo busabane ubuzima bwe nyakuri n’ukuzamuka kwe. Yaremewe kubona mu Mana ibyishimo bye bisumba byose, kandi nta kindi na kimwe yabonamo icyashobora guhosha inyota z’umutima, cyangwa guhaza inzara n’inyota by’ubugingo. Uwigana ijambo ry’Imana afite umutima utaryarya kandi wemera kwigishwa, ashaka gusobanukirwa ukuri kwaryo, azashyikirizwa Uwaranditse; kandi keretse abihisemo ubwe, nta mupaka uri ku bushobozi bw’iterambere rye.”

Mu buryo bwagutse bw’imivugire n’insanganyamatsiko byayo, Bibiliya ifite ikintu gishobora gushishikaza buri bwenge kandi kigakora ku mutima wa buri wese. Mu mapaji yayo habonekamo amateka ya kera cyane kurusha ayandi yose; imibereho y’abantu yanditswe mu kuri guhuye n’ubuzima nyakuri kurusha indi yose; amahame y’ubutegetsi yo kuyobora igihugu no kugenga urugo—amahame ubwenge bwa muntu butigeze na rimwe bugera ku rugero rwayo. Irimo ubuhanga bwo gutekereza bwimbitse cyane, ubusizi buryoshye cyane kandi buhanitse cyane, bwuje ubushyuhe bw’amarangamutima kurusha ubundi kandi bubabaje umutima cyane. Ndetse iyo inyandiko za Bibiliya zarebwa muri ubwo buryo gusa, ziruta kure cyane mu gaciro ibyanditswe by’umwanditsi uwo ari we wese w’umuntu; ariko iyo zitegerejwe mu isano zifitanye n’igitekerezo gikomeme kiri ku isonga, ni bwo zigaragaza ubwaguke burenze urugero n’agaciro gasumba byose. Buri nsanganyamatsiko iyo irebewe mu mucyo w’icyo gitekerezo, ihabwa ubusobanuro bushya. No mu kuri kwatanzwe mu buryo bworoheje cyane harimo amahame asumba ijuru kandi akagera ku iteka ryose.

“Insanganyamatsiko y’ingenzi ya Bibiliya, insanganyamatsiko izindi zose zo muri icyo gitabo cyose zishingiyeho, ni umugambi wo gucungura, ari wo kugarura mu bugingo bw’umuntu ishusho y’Imana. Uhereye ku kimenyetso cya mbere cy’ibyiringiro mu rubanza rwatangiwe muri Edeni ukageza kuri rya sezerano rya nyuma ry’ubwiza ryo mu Ibyahishuwe, ngo: ‘Bazareba mu maso hayo; kandi izina ryayo rizaba ku ruhanga rwabo’ (Ibyahishuwe 22:4), umutwara wa buri gitabo na buri gice cya Bibiliya ni uguhishurwa buhoro buhoro kw’iyi nsanganyamatsiko itangaje,—gushyirwa hejuru kw’umuntu,—imbaraga z’Imana, ‘iduha kunesha kubw’Umwami wacu Yesu Kristo.’ 1 Abakorinto 15:57.”

“Ufata neza iki gitekerezo aba afite imbere ye umurima utagira iherezo wo kwigamo. Afite urufunguzo ruzamukingurira ububiko bwose bw’ubutunzi bw’ijambo ry’Imana.

“Ubumenyi bw’incungu ni bwo bumenyi buruta ubundi bwose; ubumenyi bwigwaho n’abamarayika n’ubwenge bwose bw’ibiremwa byo mu isi zitacumuye; ubumenyi bukurura kwitaho kw’Umwami wacu n’Umukiza; ubumenyi bwinjira mu mugambi warambirijwe mu ntekerezo z’Uhoraho—‘wabitswe mu ituze mu bihe by’iteka ryose’ (Abaroma 16:25, R.V.);

ubumenyi buzahora bwigwaho n’abacunguwe b’Imana mu bihe bidashira. Ubu ni bwo bushakashatsi bwo hejuru cyane umuntu ashobora kwitaho. Kurusha ubundi bushakashatsi bwose, buzahindura ubwenge bukanguke kandi buzamura ubugingo.”

“‘Ubwiza bw’ukumenya ni uko ubwenge buha ubugingo ababufite.’ ‘Amagambo mbabwira,’ ni ko Yesu yavuze, ‘ni umwuka kandi ni ubugingo.’ ‘Ubu ni bwo bugingo bw’iteka, ko bakumenya, Wowe Mana y’ukuri yonyine, kandi bakamenya uwo Watumye.’ Umubwiriza 7:12; Yohana 6:63; 17:3, R.V.

“Imbaraga zirema zahamagariye isi kubaho ziri mu ijamba ry’Imana. Iryo jambo ritanga imbaraga; ribyara ubugingo. Buri tegeko ni isezerano; iyo ryemerewe n’ubushake, rikakirwa mu bugingo, rizana na ryo ubugingo bw’Ubutagira Iherezo. Rihindura kamere kandi rikongera kurema ubugingo mu ishusho y’Imana.

Ubugingo butyo butangwa ni na bwo bukomezwa muri ubwo buryo nyene. “Umuntu azobeshwaho n’ijamba ryose riva mu kanwa k’Imana” (Matayo 4:4).

“Ubwenge, ni ukuvuga ubugingo, bwubakwa n’ibyo bugaburirwaho; kandi ni twe bireba kugena ibyo buzagaburirwaho. Biri mu bushobozi bwa buri wese guhitamo ingingo zizahugiraho ibitekerezo kandi zikarema imico. Ku byerekeye umuntu wese wagiriwe ubuntu bwo kugera ku Byanditswe Byera, Imana iravugaga iti: ‘Namwandikiye iby’ingenzi bikomeye by’amategeko Yanjye.’ ‘Ntabariza, nanjye nzagutaba, nkwereke ibintu bikomeye n’ibikomeye cyane, ibyo utazi.’ Hoseya 8:12; Yereimiya 33:3.”

“Afite ijamba ry’Imana mu maboko ye, buri muntu wese, aho imigabane y’ubuzima bwe yaba yaramugejeje hose, ashobora kugira ubusabane nk’ubwo azahitamo. Mu mapaji yaryo ashobora kuganira n’abo mu bwoko bw’abantu barangwa n’icyubahiro n’ubutungane kurusha abandi, kandi ashobora kumva ijwi ry’iteka ryose uko avugana n’abantu. Mu gihe yiga kandi atekereza ku ngingo “abamarayika bifuzaga kurungurukamo” (1 Petero 1:12), ashobora kugirana ubusabane na bo. Ashobora gukurikira intambwe z’Umwigisha wo mu ijuru, kandi akumva amagambo Ye nk’igihe yigishirizaga ku musozi no mu kibaya no ku nyanja. Ashobora kuba muri iyi si ari mu mwuka wo mu ijuru, ageza ku bababaye n’abageragezwa bo mu isi ibitekerezo by’ibyiringiro n’inyota yo kwera; na we ubwe agenda arushaho kwegera, ndetse akegera kurushaho, ubusabane n’Uutaboneka; nk’uwo kera wagenanaga n’Imana, agenda yegera, akegera kurushaho urubibi rw’isi y’iteka ryose, kugeza ubwo amarembo azakingurwa, maze yinjireyo. Nta bwo azisanga ari umunyamahanga. Amajwi azamwakira ni amajwi y’abera, bo ku isi bari bagenzi be nubwo batabonekaga—amajwi yahigiriye kwitandukanya no gukunda. Uwabayeho mu busabane n’ijuru abinyujije mu ijamba ry’Imana, azisanga ari iwabo mu busabane bwo mu ijuru.” Education, 123–127.